

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Sanctuario Lavretano Almæ Virginis Domo Relatio

Bartoli, Baldassare

Macerata, 1675

Cap. X. De Sacro Regimine Almæ Domus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64934)

*De Sacro Regimine Almæ
Domus.*

Cap. X.

TAntopere hæc Sacrosancta
Ædes à Deo fuit exornata,
vt olim Recinetensibus de-
mandata, meruit breui post tempore
à Pontificibus Romanis administra-
ri. Martinus V. pro Sacris ritibus
probatos Viros, doctrinaque conspi-
cuos adlegit. Xistus IV. Recineten-
sem Episcopum cæteris cum Mini-
stris Almæ Domus præfecit. Pius, &
Paulus II. hunc locum nullius fore
Diœcesis comprobarunt. Iulius II.
Ædiculæ patrocinium, designato Car-
dinali Protectore, sibi reservauit,
tanquam Sacellum haberi, & solem-
ni ritu à Clericis administrari voluit.
Leo X. in Collegium cooptauit; Ac
demum summa cum laude Xistus V.
Laurentanam Ecclesiam Sacris Insu-
lis condecorauit, eique Antistitem
assignauit. Hinc eo amplius floruit
Laurentana Ecclesia, exornata passim

Ca.

Canonicis vno, & viginti cum dignioribus quatuor, nempe Archidiacono, Archipresbytero, Primicerio, ac Thesaurario, additis Beneficiarijs, Clericisque Beneficiarijs quatuor, & viginti, à quibus omnibus Choro addictis cum Ceremoniarum Præfecto, & Musicis ad singulos dies exoluuntur officia, & in Festiuitatibus Illyrici Alumni talaritunica, & superpelliceo induti ad ea quoque se conferunt.

Amictu carbaseo, pelliceoque pallio sub candido sunt induti Canonici, superpelliceo cum cinereo, & violaceo pallio Beneficarij, & Clerici, ut mos est à die prima Nouembris vsq; ad Sabatum sanctum, quo die Canonici pallio deposito, superpelliceo se amictunt.

In Basilica Lauretana solemnè admodum ritu diuina exercentur officia. Episcopus hinc inde seiunctis Musicorum Choris, Præsìde, & Magistratu adstantibus, eadem pompa vitur, & ceremonijs, quæ in Pontificio sacello adhiberi solent coram ipso Summo Pontifice.

Cano

Canonorum, & Beneficiatorum collationes in menses octo Patrono Cardinali deferuntur, quatuor vero Episcopo, cuius dignitas nunc in Hyacinto de Cordellis nobili Firmo, virtute, calamoque præstanti.

Pro Sacro Sacello ab Eminentissimo Protectore tres deliguntur Adiutori, seu Custodes, Canonicus vnus, Beneficiarius, & Clericus alij, quorum interest Sacellum diligenter curare, donaria excipere, quæ scripto, & publicis consignata tabellis, & à Præsidente recognita, Sacro in Thesaurio ad seruanda traduntur, nec ea è loco, seu capsulis amoueri, aut alienari vilo modo possunt sub anathematis pœna inflicta à Summo Pontifice, quæ rem aliquam detrahi nunquam sinit, nisi ob manifestum Sanctæ Domus beneficium.

A Patrono itidem eligitur Thesauri Custos, tribus Clericis eidem additis auxiliarijs, quorum duobus matutina, vespertinaque hora oculis peregrinorum, & Confluentium Thesaurum ad singulos dies ostendere cura est, & vicissim inservire sacrario

& ad

& ad Ædem Sacrosanctam Sacerdo-
 tes, rem facturos Diuinam, comita-
 ri cum virga præ manibus ad arcen-
 dam Populi frequentiam, ne Ianuam
 occupet, & intrantes præpediat. Et
 ne fidelibus in summo cursu pia satis-
 factio desit, Romani Pontifices pote-
 statem faciunt, seu decreuerunt, vt
 sacrificia ante Auroram in Sancta
 Domo inchoata, ad Vesperas vsque,
 & ad initium Cantici Beatissimæ
 Virginis *Magnificat anima mea Do-
 minum*, protrahi possint. Vt vero qui-
 libet fidelis Diuinam sinaxim cōmo-
 dius sumere valeat, Pater societatis
 Iesu, Clerico Sacerdote ministrante,
 Sanctissimæ Eucharistiæ distrahendæ
 incumbit. Sed quoniam interdum à Pe-
 pu'i multitudine aliquid pulueris ve-
 limi sacello infertur, in more positum
 est, vt Capuccini Patres cum ad espe-
 rasit ianuis clausis euerrant paupim-
 tum; Vnus itidem è Custodibus per
 scalam gestatoriam holoserico gaufo-
 pino purpureo contextam, loculamē-
 tum ascendens, peniculo plumeo Sa-
 cram Virginis statuam, gemmasque
 circumfulgentes conuertit, & simul cū
 sociis

focijs, non nullis Capuccinis, aliquo
 etiam Peregrinorum admisso, Regi-
 nae Coeli laudes recitat, additis alijs
 præcationibus, vt Deus Sanctuarum
 Benefactoribus fructum retribuatur,
 Sanctam Ecclesiam regat, & seruet,
 totique Reipublicae Christianae pa-
 cem, & vnitatem largiri dignetur.
 candido exin amictu holoserico Da-
 masceno regit ad noctem sacram sta-
 tuam.

Ad maiorem insuper Diuini Cul-
 tus splendorem magno Populi con-
 cursu qualibet saturni die, Vigilijs,
 & Festiuitatibus Deiparae cum adue-
 sperascit duobus seiunctis Musico-
 rum Choris solempni modulatione,
 Praeside stante, Virginis Laudes
 psalluntur. Haud omittendum est,
 quod vnicuique Sacerdoti à Summis
 Pontificibus impertitur arbitrium, vt
 in festiuitatibus, & solempnitatibus
 in Sacello missam celebrare valeant
 tam diei propriam, quam Diuae Ma-
 riae, Defunctorum neutiquam. Ma-
 ne tantum die Veneris in Paresceus
 ordine funebri inspicitur sacra Do-
 mus, seu Deiparae Imago fere om-
 nibus

nibus viduata luminibus vsq; ad mane Sabbati Sancti, & id vt animi ad silentium, & contemplationem Dominicæ Passionis inducantur.

Loci autem dignitas tanta est, vt nullus cum vilo armorum genere ad eum accedere audeat, merito Iulius II. Pont. Max. sanciuit, temere ingredientem in anathematis pœnam incidere. Nec ad intimum Sancti Camini Cubiculum inermibus inuito Præside, seu Custode, sub iisdem anathematis pœnis, liber est aditus. Illi autem hæc ignorantes nulla afficiuntur pœna. Vtque lex, seu præceptum ad eximendos scrupulos mitiori interpretatione gaudeat, arma existimantur ea, quæ defensiva, & offensiva dicuntur &c.